

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

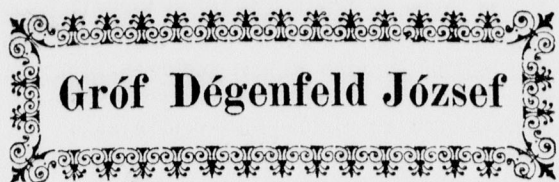
Szerkesztőség:

Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

Gróf Dégenfeld József

— Főispáni működésének tíz éves jubileumára. —

Debreczen, julius 7.

A midőn tíz esztendő előtt Hajdúvármegye és Debreczen szabad királyi városának főispáni széke megürült, változatosnál változatosabb személyi kombinációk indultak meg a kiváló fontosságú főispáni szék betöltésének tárgyában.

Emlgették e helyre a vármegyében s Debreczenben lakó notabilitásokat, elkalandozott a fáma a szomszédos vármegyékbe, sőt az ország fővárosába is, hogy újabb és újabb főispáni jelöltek neveit hozza forgalomba. Nem emlékszünk még főispánságra, a melynek oly sok jelöltje lett volna, mint a debreczeni és hajdúvármegyének, s különösen nagy fontosságot kölcsönzött a helyes választásnak az, hogy a Debreczenben s a megyében rendkívül élére állított politikai viszonyok kiegyenlítéséhez csakugyan egész emberre volt szükség.

Egyszer csak híre járt annak, hogy a kormány — a mely mindig nagy szerencsével járt el embereinek megválasztásában — egy kiváló főurat szemelt ki, a ki már is élénk részt vett megyéjének közéletében, e mellett protestáns vallásának is buzgó és tevékeny híve s oly nevet visel, a melynek fénye sokszor ragyogta be Debreczent s kultu-

rális intézményeit, s a mely fényes név sokféleképen van összeforva Debreczen s a református egyház gyarapodásával és előhaladásával.

Emlékeztünkben él még az a rendkívül kedvező és örvendetes benyomás, a mikor valónak bizonyult, hogy Hajdúvármegye és Debreczen szabad királyi városának főispáni széke gróf Dégenfeld-Schomberg József, szathmármegyei nagybirtokos személyével töltetik be.

Áldás volt azon az órán, a melyben a kiváló főúr e városban s e megyében való működését megkezdette, s e város, e megye most egy szívvel és lélekkel sorakozik tíz éves főispáni működésének méltó megülésére.

A mikor pedig e magas rangú férfiú, kinek tehetségei és összeköttetései könnyen biztosíthatnak volna országos helyet; a dúsgazdag nagybirtokos, ki kénye-kedve szerint élhetett volna a főúri kedvteléseknek, vagy a gazdálkodásnak, mint példás férj és atya pedig családi körének; a mikor tehát Dégenfeld gróf mindennek dacára elvállalta a súlyos felelősséggel, terhes kötelességekkel s néha oly sok keserőséggel és hálátlansággal járó főispáni méltóságot: akkor azonnal bizonyosságot tett arról, hogy őseinek szelleme él benne is, hogy az ő lelke nem lehet el a nélkül, hogy hazáját, egyházát s a közczélokot buzgón szolgálja.

Rendkívüli tapintatával először is azt érte el, hogy az ellenzéki pártok tiszteletét, sőt szeretetét vívta ki s azt megtartotta mind máig. — Pedig félelmes ellenfél tudott lenni ott, a hol a

szabadelvűség elveinek lobogója alatt, vagy a köztisztesség nevében kelle harczra kelnie.

Szilárd, hajthatatlan jellem az övé, e mellett önzetlen és pártatlan, a ki kinek-kinek megadja a magát és úgy felül, mint alul megrendíthetlen befolyásával igyekezett támogatni mindent, a mi szép és nemes.

A hol valódi érdem, valódi szükség fordul felé, ott ő segít s az első tekintetre zárkózottnak látszó embernek épp úgy áldják jó szívét, mint a mily szigorú, sőt kérlelhetetlen tud lenni ott, a hol elnézést gyakorolni már nem szabad.

E tapintatnak és pártatlanságnak köszönhető, hogy jubileumában most is párt- és vallás különbség nélkül vesz részt a közönség.

Népszerű a szó teljes értelmében, a mit nagy érdemei és tapintatosságán kívül az ő lényének nemes egyszerűségével ért el. Az ő otthonában, e puritán ósváros a valódi magyar családiaságról alkotott fogalmainak képét látja s benne, a gróf Teleki László unokaöccsében, az igazi mesterkéletlen demokrácia képviselőjét.

Az általa viselt tiszt méltóságát — saját egyéniségének méltóságával párosítja, de e mellett hivatalos teendőiben példás buzgalmat, bámulatos munkaerőt és erélyt tanusít. Jó és gyors közigazgatás: ez az ő elve, a melyet vaserélyvel követ s a kitűnő megyei és városi tisztikarral, ez utóbbi helyen egy Simonffy Imre kir. tan. és polgármesterrel oldalán, vaskövetkezetességgel keresztül is visz.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Julius.

Madár se szól, szellő se lebben
A perzselő, száraz melegben.

A tikkadt fű közt heverésem
S a bárány felhőt nézem, nézem.

Mint gondolat száll messze, messze,
A távol kék kódébe veszve.

S úgy érzem, én is vele szállok,
E hagytam e poros világot.

Mint hogyha nem a földön járnék,
Nincs fény, nincs illat, szín, se árnyék.

Csak szállok át a mindenségen,
Öröm, kéj mind közömbös nékem.

Es íme, alig veszem észre,
Szétfoszlok milliónyi részre.

Atómjaimat viszi szerte
Gyöngéd szellő nyugot s keletre...

Fölbredek. Miért csak álom!
Bár ilyeu volna a halálom!

Feleki Sándor.

Levelezés.

I.

1893. Julius 8.

Nagyságos Asszonyom!

Engedje meg, hogy elkövessem ezt az indiszkrétciót: nyilvánosan hadd válaszolok szellemes levelére. Őa elutazott a Kárpátokba, árnyas fényes alá, a hol jó szórakoztató a bájos természet és a gond nélkül való emberek vidám zaja. — és panaszkodik, panaszát levélben önti ki. Az unalom ellen küzd, mely eddig is üldözte, most többszörösen bántja.

Ezek a szimpthómák valóban gondot adnak; mert a mikor egy asszony unatkozik, az már közelgő veszedelemnek a jele. Nem lehet ugyan előre tudni, hogy ez a veszedelem új toilettécikkben, új barátnőben, vagy — új házasságközvetítésben csap-e le, de bármelyik legyen is, érdemes arra, hogy védekezzék a jámbor halandó.

Nem tudom, mennyire kellene visszamennem a példabeszédek genealógiáján, míg odajutnék, a mikor először mondotta valaki, hogy „az egyedüllet rossz tanácsadó.“ Azt hiszem, már Ádám ősapánk példabeszédeképen mondhatta volna el, ha lett volna erre előtte „példa.“

Egyébiránt változtat a dolgon az, hogy — kivél van az ember egyedül? Mert a legtöbb ember akkor van rossz társaságban igazán, ha csupán egyedül van. Az ilyenre nézve az egyedüllet toher, unalmat szül és rossz tanácsod át.

Egy szép fiatal asszonyt sohasem kellene egyedül hagyni. Mert én erkölcsösebb dolognak tartom, ha egy szép nőnek inkább szüntelenül udvarol valaki, mintha naponként két-három órára egyedül hagyják. Ezeket használja föl arra, hogy kigondolja, miként értékesítse kellemesen a többit? Így ta álta föl valaki nagyon régen — a pásztor órákat is.

Önnek, Nagyságos Asszonyom, még az e rény szelleme adta a tanácsot, a mikor unalmában „ilyen hosszabb“ levél írására gondolt. A rövid levelecskék tudvalevőleg többet fejeznek ki, „mert“ nem filozofálnak. Ilyen levélben bizonyosan nem kérdezte volna tőlem azt, hogy miért vonul sok férfi vissza a női társaságoktól akkor, a midő a nélkül is unatkozik?

Nem ijjesztésképen teszem, de ha máli

Avagy van-e oly kulturális, társadalmi, vagy közgazdasági érdekünk, a melylyel szemben érdemei ne lennének? Mint a megye, s a város főispánját, az alsó-szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye főgondnokát, az egyházkerület és konvent tagját, az E. M. K. E., a Vöröskereszt főokmányának elnökét és e mellett egyesületeken, bizottságokban látjuk folyton a közélet piacán, s kivált elnöki működésében bémuljuk ennek precizitását s nagy képességét a kérdés minden stádiumának gyors felfogására s egyszerűségében mindenki által áttekinthető és megérthető reasummálására. — Nagy szervező, nagy reprezentáló tehetség, a közgazgatás teendőiben, a törvény-ösmeretben otthonos; a szónoki cifrákat kerüli és abban az ő ellenőrző éberségének is kitűnő része van, hogy a hatáskörébe tartozó pénztárak kezelése, rendés tisztaság tekintetében — kifogástalan.

Imé, ezek röviden ama kiváló férfi jellemének alapvonásai, ki ma tíz éve foglalta el e helyen hatáskörét. A rendkívül szerény főurat bizonyára kellemetlenül érinti bokros érdemeinek felsorolása és szerénységéből eredő saját kifejezett óhaja okozza azt is, hogy a jubileumi ünneplés nem öltött oly nagy mérvet, a mint azok az ő érdemeinek s az őt környező szeretetnek, tiszteletnek, nagy népszerűségnek felelnének meg. Ez a nemes szerénység is egyik kiegészítő vonása a gróf Dégenfeld József főispán puritán egyszerűségű jellemének.

A valódi érdemek feltüntetése azonban diszta lehet annak is, aki ez érdemeket megszerezte, de ugyanekkor tanulság és példaadás az embereknek és kivált a jövő nemzedéknek! Áldás volt működésének kezdetén és valódi áldás lesz az, ha minél tovább, még számos és számos éveken át üdvözölhetjük őt a közélet terén, nem fogyó erővel és lelkesedéssel, növekvő érdemekben s úgy működésének sikeres volt,

mint szeretteinek boldogsága által örvendeztetve!

Ezért mutattuk be a tíz éves évforduló ünnepnap hősnének kiváló alakját, a kinek érdemeit néhány nap előtt méltatta a Szent István rend keresztjének adományával az ország fejedelme, most pedig Hajdúvármegye és Debreczen szabad királyi városának közönsége velünk együtt egy szívvel és lélekkel kiáljtja: **Élj en gróf Dégenfeld József főispán!**

*

Bizonyára sok kedves emlék támad föl az ünnepelt férfi lelkében, a midőn e helyen lenyomatjuk a „Debreczeni Ellenőr“ 1883. Juli-3-iki közleményeit, a melyek gróf Dégenfeld-Schomberg József főispán beiktatására vonatkoznak. Itt következnek:

Az új főispán.

(Vezérezik.)

Debreczen, jul. 9.

Tegnap érkezett körünkbe Hajdumegye és Debreczen új főispánja s ma megy végbe ünnepélyes beiktatása mindkét törvényhatóság termében.

Külső fényre talán nem oly nagyszerű a beiktatási ünnepély, a melyeket láttunk hajdan, s a melyek hagyományos szokásként még itt-ott fennmaradtak. Csillogó bandériumok hosszú sora nem fogadta a megérkező főispánt, pompa és tüntetés nem szerepelt dusan, de igazabb, őszintébb magyar szívből jött istenhozottal sehoh sem fogadhatták volna, mint a milyennel fogadta Debreczen város és Hajdumegye közönsége.

Egy önértetes, komoly, ősi egyszerű erkölcsihez még hű népet talál itt az új főispán, oly népet, mely nem érti a hizelgést, nem tanulta meg a színes-mázos beszédet, de a mely őszinte tisztelettel adózik az érdemek s bizalommal és lelkesedéssel követi vezéreit, kiknek nemes szándékairól meggyőződött.

Nem könnyen fellebbanó szalmatűz ennek a közönségnek lelkesedése; tartós, komoly és állandó az. Mint sziklára építhetni reá. A tekintélynek van még itt súlya. A jóakaratra elismerése.

A fényes név, melyet új főispánunk visel, kegyeletes, drága emlékekkel van hozzánk

tűzve. A Dégenfeld grófi család tagja már előre biztosítva lehet a rokonszenvről, mely itt vár reá. Sokkal többel tartozunk e nemes családnak, mintsem a hála kötelezettségét még melegen ne éreznők.

Az új méltóság, melyekben gróf Dégenfeld József urat üdvözölni szerencsénk van, újabb kapcsolatot fog fűzni a régihez s ha már ma is a legteljesebb mértékben nyilvánul a bizalom, meg vagyunk szentül győződve, hogy évről évre szilárdabb lesz az s üdvös hatása kiszámíthatatlan.

Mi, kiknek kötelességünk, hogy a közvéleménynek hangot adjunk, csak azt ismétljük itt, a mi ma minden kebelt melegen áthat. Az örömmel, a bizalomnak, a reménynek adunk kifejezést, hogy az új főispán kormányzása alatt virágzó lendületnek indul Debreczen város és Hajdumegye.

Az új főispán Debreczenben.

A megérkezés.

Hajdumegye és Debreczen ujonnan kinevezett főispánjának beiktatási ünnepélye ma folyt le. —

A főispán ur érkezésének pusztá hírére a piac és nvárad-utczai lakosok ünnepi díszbe öltöztették házaikat, melyeknek homlokán már tegnap óta lengenek a zászlók.

A fényesen díszített vasúti indóház peronján nemcsak a megyei és városi tisztviselők, díszbe öltözött közönség jelentek meg, hanem a megyéhez tartozó városok és községek küldöttei is.

Ösmerőseink közül diszmagyar öltözékben láttuk Simonffy Imre polgármester, Kálmán György megyei főjegyző, Laky Lajos tanácsnok (mellén a Ferencz József-rend kis keresztjével) és Gáál Mihály megyei árvaszéki elnök urakat. A küldöttségi tagok, tisztviselők és egyáltalán a legintelligensebb polgárokból álló közönség feketébe volt öltözve s örömmel láttuk ott szeretett prépostunkat díszben, Huzly Károly urat is, ki a vonat érkezéseig élénk beszélgetést folytatott a körülte sereglokkal s különösen Danilovics János doroghi püspöki helynök urral. —

A megyei városok és községek küldöttei közül ott voltak a fogadtatásnál:

Hajdu-Böszörményből: Kovács András polgármester, ifj Kovács Endre a „Hajdu-Böszörményi Hírlap“ szerkesztője, Karap Mór stb.

H-Nánásról: Kállay Imre polgármes-

ziávat akarnék válaszolni, elég lenne tán csak annyit írnom: — kérdésben a felelet. Magában az a körülmény, hogy a nők hamar észreveszik egy-egy férfi szerény félrevonulását, erősen engad arra következtetni, hogy — abban a társaságban nem egyszer unatkoznak, mert különben nem látnák meg azt, hogy más mit — nem csinál?!

Ez fejti meg azt is, hogy Önnek, Nagyságos Asszonyom, most jut ez a kérdés az eszébe, a mikor távol van megszokott körétől és a fürdő nem ad elég szórakozást. Olyan dolgokra gondol unalmában, a melyek fölött talán nem unalomból is érdemes egy kissé gondolkodni, hogy tisztában legyen az ember velők az életben.

Ugyan ezt teszik sokszor azok a férfiak, a kik elvonulnak a nők társaságából, mert így néha kevésbé unatkoznak. Már pedig arra való az embernek a — hetedik érzéke, hogy két rossz közül kiválassza a kisebbiket.

Nem keresik a férfiak közül sokan a nők társaságát azért, mert már — voltak benne. Ünnepelesen bocsánatot kell kérnem öntől és az egész női nemtől ezért a simplex mondásomért, de hiszen köztudomásu hogy minden férfi volt valamikor, legalább egyszer (a dajka-korszakot leszámítva) női társaságban. Így már szó szerint igazam van.

Lám, sok embernek elég egy szunyog csipés, hogy betegje legyen; másokat bottal sem lehetne agyon ütni.

Azok a gyöngébb, szunyogidegzetűek lehet, hogy rosszul tapasztaltak, de — tapasztaltak. Talán baj, hogy nem élvezik a nők küzellétét, azt a kedves illatot, mely a szép és tisztes nőket körül veszi, de gyakran egyik bajjal másik bajt, számtalanszor nagyobbakat szokott az ember kikerülni. Példa erre a különféle orvosi amputációk egész serege.

De hogy ne higgye Nagyságos Asszonyom, hogy belőlem pusztán a rossz indulat iróniája beszél, szeretném ezt a néhány szavat „kiáltva“ leírni, hadd olvassák ezeken meg ezeken megdöbbenéssel: bizony fáj a legtöbb férfinak az, hogy ő nem megy a nők társaságába. Fáj az, a mit nem érezhet, fáj az, a mi hiányzik, fáj az, a mi nincs: az a vonzó delej, mely nem a női toilettek csinoságán, nem az arcz üde szépségén, nem és főképen nem az exclusiv előkelőség külsőségein nyer kifejezést, hanem bent van a lélekben, de amely azért nem a — szerelem. Hiszen a mit ezzel a szóval jelölünk, ma már majdnem mindig csak átvitt fogalom. Mint egy tengerpart, a melynek egyik része sülyedőbe, másika emelkedőben van, ha térképet vesszünk róla, nem az, a mi volt, csak a neve maradt.

Más az, a mit keresne a férfi — előbb Előbb a vidéket nézi ki magának a kis madár is, aztán keres egy faágat birtokul, a hova fészket rakja. Ezt a „más“-t, a minek a kedély és a családi nevelés az alapja, — nem leli

sok férfi, nincs meg a nemes érzélem románca, mely alatt az igaz szerelmet föltalálhatná.

En ugyan még nem vettem be a megücsülés gyógyszerét, nem tudhatom, mennyire használ, — bajos hát a női nevelésről beszélnem a nőknek. Azonban annyit mondhatok tapasztalás nyomán, hogy ha alább bagynának nőink a leányok minden áron férjhez adásával, nem futna sok férfi társaságukból és — talán nem volna olyan nehéz a férjhez menés sem.

Hiszen ezzel a czézzal a vizsik leányaikat a lányos mamák a fürdőhelyekre, mert ott könnyebben lehet „rövid ismeretség“ után férjhez menni.

Ez pedig lényeges pont — a jellem tanulmányozásánál. Meg a fürdőhelyek nem is telek könyvi székhelyek.

Ön megbocsát, hogy ekként eljutva a „hozomány“ kérdéséhez, most ezzel a goromba dologgal befejezem soraimat, amint hogy a haragos leányok is bizonynyal megbocsátanak, ha majd asszonyok lesznek. Az emeleten már elfeledi az ember a lépcsőjárás fáradsalmait.

Lesújtó haragját csak éreztesse velem, ha más nézetet vall, mert a nők már egy parányit szeretnek, ha — haragsznak.

Erre kéri levélbeli untatója (mily jó, hogy a levéllet nem szükséges elolvasni), aki kezeit hódolva csókolja,

Calamus dr.

ter, Ujvárosi Béla, Nagy Kálmán, Kovács Lajos, Oláh Emil.

H-D orogról: Danilovics János püspöki helynök, Nagy Miklós polgármester, Kovács János, Orosz József, Wolisonovszky József és Farkas Pál.

H-S z o b o s z l ó r ó l: Czeglédi Lajos polgármester, Turi Albert, Fekete Sándor.

H-H a d h á z r ó l: Rénes István polgármester, Molcsányi János és Bay Miklós.

Földesről az egész előjáróság, a polgárok közül pedig Csapó István és Boros Lajos. Ezenkívül Náduvár, P-L a d á n y, B-U j v á r o s, E g y e k, C s e g e s t b. előjáróságai.

A vonat megérkezése után a felharsnó élénk éljenzés lecsillapulta után Hajdumegye részéről Kálmán György főjegyző üdvözölte az új főispánt, majd a város részéről Simonffy Imre polgármester. Mindkettő rövid, de annál lelkesebb üdvözlő szavakat intézett a kedvesen látott új főispánhoz, ki ismételt hatalmas éljenzés után, ezeket mondá:

Igen tisztelt hajdumegyei és Debreczen városi küldöttségek! Én igen gyakran fordultam már meg Debreczen városában és Hajdumegye területén, de soha oly szorongó kebellem, mint most, midőn új pályára lépek, és érzem kötelességem súlyát, s a nem kevésbé fontos feladatot, mely itt reám vár. De megnyugvással jövök, mert a szíves lelkes és kitüntető fogadtatás arról biztosítanak, hogy önök nekem e munka megkönnyítésében segédkeztek fognak nyújtani. Fogadják előre is hálámat s azon kijelentésemet, hogy én Hajdumegye és Debreczen városa érdekeinek előmozdítását minden időben szívesen viselem. Az isten éltesse önöket!

Ujra meg újra felhangzó éljenzés kísérte a szavakat, s aztán a főispán ur a város ötös fogatán a megyeházához hajtatott, hol állandó lakása is berendezett már.

A díszfogatot a magánfogatok beláthatatlan sora kísérte a megyeházig.

A tisztelgések.

A hatóságok és testületek tisztelgéseit az utjonnan kinevezett főispánnál délután 4 órakor vették kezdetüket, s a közigazgatás ágai szerint mentek egymás után.

Legnépesebb deputáció volt Hajdumegyé, mely majdnem a bizottmányi tagok összeségét foglalta magában, majd sz. k. Debreczen város küldöttsége következett, kik után a klerus minden felekezete egymás után, majd az igazságszolgáltatás közegei, a kir. törvényszék, járás bíróság, és királyi ügyészség, — a kir. közjegyzői és ügyvédi kamara, kereskedelmi testületek, intézetek, iskolák stb. leírhatatlan hosszú sora.

A fiatal, deli termetű főispán gyönyörű magyar vörös bársony panyókájával, a szathmári küldöttség által környezve fogadta a küldöttségeket, s azok szónokai beszédjére magvas, találó teleteket adott s teljesen meghódította a közönség szívét — s mindeniknek a jobb jövő reményét ültetve el keblében, s hogy ez úgy történjék — adja isten!

Hajdumegye közgyűlése.

Debreczen, 1883. jul. 9.

A megyeháza nagy terme 9 órakor már zsufolásig megtelt. Hajdumegye és Debreczen város színe java pontosan jelent meg, hogy ez ünnepélyes közgyűlésen részt vehessen. A megyei és városi hatóságokon kívül ott láttuk a magasabb társadalmi osztályok több rendű és rangu képviselőit is.

Pontban 9 órakor megnyitott az ünnepélyes közgyűlés. Mindenekelőtt a nagyméltóságú m. kir. beügyminiszter ur leirata olvastott fel, mely szerint ő császári és apostoli királyi felsége folyó év június 14-én kelt legfelső elhatározásával a megye főispánját Miskolczi Lajos urat saját kérelmére állásától felmentvén, e megye főispánjává legkegyelmesebben Méltóságos gróf Dégenfeld József urat nevezte ki.

Aztán a volt főispánnak a megye bizottságához intézett bucsu-irata olvastott fel — a mire az új főispán beiktatása következett.

Szünni nem akaró éljenzés kísérte az ünnepélyes közgyűlés ez utolsó pontját, és a lelkesedés tetőpontját érte, a midőn az új főispán méltóságos Dégenfeld József gróf rövid, de lelkes szavakban tolmácsolta érzelmeit a megye iránt, melynek érdekei előmozdítását ez ünnepélyes perczben felfogadta.

A közgyűlés ritka emelkedett hangulatban ért véget.

Debreczen város r. k. közgyűlése.

Debreczen, 1883. július 9.

Polgármester a közgyűlést megnyitván, üdvözlö a mezejent bizottsági tagokat, előadván, hogy e mai közgyűlés csupán utjonnan kinevezett főispánunk gróf Dégenfeld Schomberg József ur ő mélt. beiktatása céljából hivatott össze.

Ezután olvasott kir. belügyminiszter urnak intézménye, mely szerint Miskolczi Lajos ur, saját kérelmére a főispáni állástól felmentvén, helyébe gróf Dégenfeld József főispánnak kineveztetik.

Ezen intézmény örvendetes tudomásul vétetvén, utjonnan kinevezett főispán gróf Dégenfeld József urnak a közgyűlésbe leendő meghívása céljából Simonffy Sámuel, Fráter Imre, Vásári István, Boros László és Szentesi István bizottsági tagokból álló küldöttség menesztetett.

Ezúttal olvasott volt főispán Miskolczi Lajos bucsulevele.

Volt főispánunk bucsulevelét fájdalmas érzéssel veszi tudomásul a közgyűlés s azt levél-tárában becses ereklyeként megőrizni rendeli, s működése felett hálás köszönetét és elismerését kitejezi s jegyzőkönyvileg megőrköti, ama óhajának adván kifejezést, hogyha súlyos szembajából kigyógyul, munkásságát ismét a közjónak szentelhesse. Ezen határozatnak volt főispánunkkal való közlésére polgármester ur, egy általa választandó küldöttség élén megbízatik.

Főispán gróf Dégenfeld József a közgyűlésbe megjelenvén, polgármester Simonffy Imre ur által üdvözöltetik.

A főispán a hivatalos esküt leteszi.

Ezután kijelenti, hogy mint a város főispánja, mindenkor a város érdekében s javára fog működni, jogával élni, de azzal visszaélni nem fog hivatalos eljárásában szigorú lesz, s mindenkitől a kötelesség pontos teljesítését követelendi, számítván működésénél a bizottság és tisztikar támogatására.

Ezután Simonffy polgármester ismételve üdvözölvén az új főispánt, a közgyűlés, a jegyzőkönyv hitelesítése céljából $\frac{1}{4}$ órára felfüggesztetik, s ez idő elteltével a jegyzőkönyv felolvastatván, meghitelesítettik: a közgyűlés vége 12 óra előtt.

Gróf Dégenfeld-Schomberg József életrajza.

Az ünnepelt főispán ifjabbik fia a híres guberniumi főtanácsosnak, gróf Dégenfeld Ottónak, akit kora egyik leghíresebb jogtudósának és corpus-juris legerősebb ismerőjének tartottak. A legfogasabb pereket is könyv nélkül tudta referálni; de nem csak geniális fő volt, hanem a szorgalom és munkakedv megtestesülése. Még akkor is magával vitte a rengeteg akta-csomókat, mikor Kolozsvár közelében fekvő birtokára kivándult, kissé — pihenni.

Olyan híres, olyan kedvelt tagja volt a guberniumnak, hogy szerencsésnek érezte magát az az erdélyi mágnás család amelyiknek közpályára készülő fia Dégenfeld Ottó mellett gyakornokoskodhatott. — 1842-ben kevésbe mult, hogy az erdélyi rendek gróf Teleki Józseffel szemben nem őt választották meg Erdély kormányzójává. Neje Teleki Augusztina grófné testvére volt a nagynevű Teleki Lászlónak s feltestvére Teleki József gubernatornak.

Lajos és József grófok korán árváságra jutottak, édes atyjuk 1849-ben meghalt. Lajos csak 6 éves, József 2 éves volt ekkor. — Édes anyjuk neveltetésükre a legnagyobb gondot fordította, — ő maga vezette gyermekeinek neve-

lését s ellenőrizte azok tanulását — Jóó István, most a debreczeni tanító képezde kitünő igazgatója volt a nevelő, — aki József gróf tanulmányait a 2-ik gimnáziumi osztálytól kezdve vezette; — különböző tantárgyakból külön tanító mesterek is segítettek néki. A fizikát és matematikát egy nyug. műgyetemi tanár Langer V. a jogot pedig Edvi Illés Károly tanította. József gróf páratlan szorgalmat, kitünő éles judiciumot tanusított, — a tantárgyakban nem volt válogatós, valamennyi studiumot egyforma kedvvel tanulta.

Tanítóit szerette, azokat barátaiul tekintette, s mindig hálás volt azok fáradozásai iránt a nemes szívű ifju.

Tanulmányai végeztével Gorove Isván alatt a közpályára lépett s néhány évig fogalmazó volt a földmívelésügyi miniszteriumban. — Gorove nagyon szerette a képzett, szorgalmas fiatal Dégenfeldet s egy ízben a debreczeni gazdasági tanintézet vizsgáira, miniszteri biztosul is elküldötte.

A fővárosi levegő egészségének ártalmára lévén, Sziávy József idejében, — megvált a miniszteriumtól s haza jött Szatmárba birtokaira — gazdálkodni. — A megyei és az egyházi ügyekben azonban tevékeny részt vett, egyetlen gyűlésről sem hiányzott s úgy Szatmármegye, mint a nagykarolyi ev. ref. egyházmegye közbizodalma számos nobile officiumot ruházott reá.

1870-ben nőül vette a felvidék egyik legbájosabb előkelő délnőjét, szilasi és pilisi Szilassy Irmát, Szilassy János volt helytartó tanácsos leányát, a kinek nagyatyja protestáns koronaőr volt.

E boldogságot négy gyermekkel áldotta meg a gondviselés, akik közül hárman vannak élők: Ottó Kristóf, Anna és Mária.

Midőn Dégenfeld grófnő tavaly elhunyt, nem csupán a nemes gróftól érte pótolhatlan csapás, de városunk társadalmi köreit is, melyekben rajongva szerették s a házi és női erények példányképeként tekintették. A bánatos férjnek, kit ma is naponta ott lehet látni a Kossuth-utcai temető drága sirhantja mellett, a haza, — e megye, e város és az egyház szolgálatában tanusított működés fényes sikerei szolgáljanak vigaszul.

A nemes gróf kitünő házigazda, híres aquisitor s gazdálkodás közepette érte Dégenfeld József gróftól a királyi meghívás 1883-ban a Miskolczi Lajos lemondásával megüresedett hajdúvármegyei és Debreczen sz. kir. városi főispáni székbe.

E működését mai lapunk élén méltatjuk. Ő engedett a legfelsőbb bizalomnak, hogy e két törvényhatóság kormányzásával szolgálja hazáját.

Elete azóta a mi szemünk előtt folyik. Nyitott könyv az, amelyből csak szépet és jót olvashatunk. A főispán bokros teendők mellett, — amelyeket ő a legszigorubb lelkiismeretességgel úgy végez, hogy a Hajdúvármegye és a nagy Debreczen közigazgatása az ő vezetése alatt mintaszerűvé lett, — elég időt tud szakítani magának arra is, hogy köz és társadalmi életünk minden fontosabb mozgalmában részt vegyen. — Szalonja, amíg hitvesét, el nem vesztette — központja volt a debreczeni előkelő társaságnak. — Elnöke a vöröskereszt egyesület hajdumegyei és az Emke — debreczeni és hajdumegyei fiokjának. — Élénk figyelemmel kíséri minden intézményünk fejlődését s részt vesz Debreczennek minden örömeiben, minden bánatában.

Ös-zeforrott ő már egészen mi velünk, — ami szinte természetes is az ő demokratikus szelleme mellett e tisztán polgár-városban.

Mint egyháznak hű fia, — életét erejét, tehetséget arányosan, egyenlően megosztja hazája, családja és egyháza iránt tartozó kötelességek között.

Buzgó és áldozatkész főuri tagja ő ref. egyháznak, melynek számos kormányzó testületébe beválasztotta őt hitsorsosainak érdemeiket méltányoló szeretete, bizodalma.

Őseitől nemcsak a büszke Dégenfeld nevet, a családi czimert és az aranyos kilencz-águ koronát örökölte ő, — de azok erényeit is.

Pontos és kötelességtudó, mint harczmezőkön tündökölt katona ősei; végtelenül gyön-

géd családapa, mint Kristóf Ferdinánd; — okos, tanult, bölcs, szilárd és határozott jellem mint a világtalan Ferdinánd (elégge jellemzi az a csekélység is, hogy legkedvezőbb éteiből se vesz kétszer egymásután), jeles gazda, mint Frigyes Kristóf és mint Imre nagybátyja, — (tavaly szerzett szép birtokot Szabolcban) s hithű kálvinista, mint az őse, a ki üldözött vallásával inkább kivándorolt hazájából, — semhogy hitét megtagadja — és mindenek felett magas születése daczára szerény, demokratiku és liberális érzelmű a szó valódi értelmében.

Ném csoda, ha ennyi jeles tulajdonságaival könnyen meghódította ő a büszke czivisek és a nyakas hajduk szívét.

A gróf Dégenfeld család történetéből.

K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész, a kitünő író „A gróf Dégenfeld család története“ cím alatt érdekes füzetet állított össze, hogy ezáltal szeretett főispánunk jubiláris ünnepének irodalmi emléket is állítson. Semmisen bizonyítja annyira a gróf Dégenfeld-Schomberg József főispánt környező népszerűséget, mint e nagy szorgalommal és ékesen megírott mű, melynek szerzője — a mint tudjuk — oszlopos tagja a helybeli függetlenségi pártnak. — Az ugy a főispán urra, mint tisztelőre nézve kedves és váratlan meglepetést képező műből vesszük át a következő adatokat:

Az ősrégi Dégenfeld család, melynek egyik ága, az erdőszaí, szívvél, lélekkel magyarrá lett, s a legelső magyar családokkal jutott rokonságba, — a szabad Helvétiaiból származik. Ősi várak közel állott a Habsburgok ősi várához. Akkor még Tegenfeldnek irták régi helyét, — krónikák a család nevét, a melyek már 850-ben — mikor még nem volt megalapítva Magyarország — említést tesznek egy Tegenfeld Konrád nevű lovagról, aki az erószakoskodó lausanne-i püspököt életétől fosztotta meg.

A XII. századtól kezdve hosszú sorát szülte ez a család vitéz lovagoknak, nagy hadvezéreknek, államférfiaknak, királyok, cászárok kedvelt tanácsosainak.

III. Dégenfeld Konrád nyerte hűbérül Dégenfeld várat a sváb földön 1360-ban, akinek egyik unokája 1456-ban szerezte meg Eibachot, melynek sirloltjában alussa örök álmát a legtöbb Dégenfeld.

Az első protestáns Dégenfeld II. Márton, — a ki már fölszentelt pap volt a konstanzi egyházmegyében, de minden testvére meghalván, a pápa feloldozta a fogadalom alól s megőszült majd a protestáns vallásra térven át, új egyházának buzgó híve gyanánt tündökölt s mindez idő óta a Dégenfeldek híven őrzik e reájuk átszállott drága örökséget.

Ennek dédunokája a család egyik legki magasztos alakja, korában európai híru hadvezér: Kristóf Márton, a velencei köztársaság vitéz tábornoka, török hadverő, Dalmácia és Albania kormányzója.

Ez a Kristóf szerezte vissza vitézségével a családnak az 1300-ban elvesztett bárói címet és rangot; valószínűleg ő volt az a Dégenfeldek között, aki hosszabb ideig tartózkodott Magyarországon. A 30 éves háboru elején ezrede hazánkban állomásozott. — Ebből Tilly hadjárataiban vett részt, majd protestáns érzelmei miatt Gusztáv Adolf svéd királynak ajánlotta fel karját, kardját.

Később Velence szolgálatában találjuk, mint Dalmácia és Albania katonai kormányzóját. Ferdinánd fia is vele osztotta meg a törökök elleni hadjárat viszontagságait, aki Urána ostrománál szemé világát veszítette. „Apám! bátorságom ugyan megmaradt, de a szemem világa oda lett! Isten m! pedig még csak tizenhét éves vagyok!“ kiáltott fel a sebesült fiatal Dégenfeld.

Kitüntetésekkel halmozta el Velence Dalmácia szabaditóját; még fiai részére is, a kik

* Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1893.—613. 47 lap, a család címerével és családi fájával.

pedig különböző fejedelmek udvarában szolgáltak, gazdag évdijakat rendelt a büszke köztársaság. A velencei tanácstól kapott nehéz aranylánczon csüngő érem maig is meg van az eybachi gróf Dégenfeld várban.

A sok győzelmes csaták hadvezére 1653-ban szenderedett végálmra. Tíz gyermeke maradt, ezek közül hat fia, kik mindannyian rövidebb vagy hosszabb ideig forgatták a kardot. Két fia a csatamezőn esett el, egyik az ütközetben kapott sebek következtében halt meg, a legidősb pedig Urana ostroma alatt szemévilágát veszítette.

Leányai közül a szépségben s szellemben egyaránt kimagasló Dégenfeld Lujza, Károly Lajos pfalcsi választó fejedelem felesége volt s Rau grófnő czimertörténeti személyiség. Rau grófnő címet I. Lipót császártól nyerte. Rau grófnőnek nyolcz fia s öt leánya volt, kik szintén az ő címet örökölték. Legidősebb leánya Karolina Schomberg Mainhart grófhöz ment nőül, a ki fia volt a híres francia tábornak, Schomberg, Schomberg és Leinster hercegnő halt meg Londonban 1696-ban. A Westminsterben helyezték el földi hamvait. Leánya Mária, a Lujza grófnő unokája 1717-ben férjhez ment unokatestvéréhez gróf Dégenfeld Kristóf Mártonhoz s a Schombergi birtok rajnai része így jutott férje családjának tulajdonába, mely család aztán a schombergi címet és nevet is egyesítette. Márton bárónak többi leányai is szerencsés házasságot kötöttek.

Márton báró halála után a világtalan Ferdinánd báró lett a család feje, — a ki vak léttére bölcs és tudós államférfi, szilárd és határozott jellem volt, a mellett vitéz katona; Károly Lajos pfalcsi választónak titkos tanácsosa. Heidelberg várát sokáig hősileg védte az ostromló francziák ellen, a világtalan hős kivítette magát a sánczokhoz — bátorságra buzdította az őrséget. Végre kedvező föltételek mellett feladta a várat.

A francia tisztek levett kalappal üdvözölték a feladott várból elvonuló világtalan vitézt.

Velenczében halt meg 81 éves korában. Apja iránti hálából dalmát tisztek vitték koporsóját.

Dégenfeld Márton Kristófnak unokája, — Kristóf Ferdinánd, a török háboruk alatt több ízben tartózkodott Magyarországon, a mely utódainak egy század mulva új hazájává lett. Mint ifju tájok Pálffy János vértess ezredében több csatában kitüntette magát, — Stharenberg és avoyai Jenő vezérlete alatt részt vett számos ütközetben és ostromban. Az asti ütközetben lovát kilőtték alóla s ő egy ellenséges ló hátán küzdött tovább. Pétervárad ostrománál egy ágyugolyó a baloldali nyeregkapában levő pisztolyát zúzta szét, s másik pillanatban szolgálja által vezetett segédlovát lötték el. Jenő főherczeg is elismerte, hogy a győzelem kivívásában nagy része volt a vitéz ezredesnek.

Több diadal után téli szállásra Erdélybe rendeltetett, hol az ottani főuri körökben szívesen látott vendég volt.

Miksa báró, a velencei hős tábornok ötödik gyermeke volt a maig virágzó Dégenfeld család tulajdonképeni törzsapja, aki Pfalzban magas méltóságokat viselt s diplomáciai küldetésekben beutazta fél Európát. Ifjabbik fia Kristóf Márton új fényt derített az ősi házra. Percos szolgálatban lovassági tábornokságig, hadügyministerségig emelkedett. Ő szerezte meg családjának a birodalmi grófi címet — s Schomberg — Leinster Mária grófnővel kötött házasságával a schombergi javadalmakat. Harmadik fiától Kristóf Agosttól származik a család négy ága; négy fia: Gusztáv, Miksa, Frigyes Kri tó és Haus Fülöp után.

Frigyes Kristóf is a katonai pályán tűntette ki magát. — A Habsburgok szolgálatában tábornok lett s a Mária Thereszia rend lovagja. Végig harcolta a francia forradalmat s élete veszélyeztetésével már mint százados egy galicziai uhla us ezredben többször kitüntette magát. Jelen volt Mantua védelmében, részt vett hősileg küzdve a marengói minciói, az ausztriaci csatákban. Minciónál az ellenség keresztülze között karddal vágta keresztül magát.

Később politikai események miatt kilépett a katonaságtól s württembergi birtokán gazdálkodott. — 1848-ban halt meg.

A már előbb említett Kristóf Agoston grófnak Riedesel zu Eisenbadi bárónővel kötött házasságából származott a második fia Miksa Kristóf volt az egészen magyarrá lett erdőszaí ág alapítója. Miksa Kristóf gróf († 1816) széki Teleki Anna grófnőt vette nőül. Három fia volt: Ottó (neje sz. Teleki Augustina grófnő) † 1849; Imre (neje Beck Pauina) † 1883; Pál (neje gróf Dégenfeld Matild) † 1880; Ottó gyermekei Lajos és József főispánok, Imre gyermekei Gusztáv, Anna, Ilona Berta, Emma. Pál gyermekei: Béla, Mária (Péchy Mihályné) Sándor.

— Belföldi hírek. (A román kormány) a napokban kiküldte Arion Virgil válas- és közoktatásügyi államtitkárt Erdélybe, hogy az ott élő románok ügyeit tanulmányozza és azokról jelentést tegyen. — (A kereskedelmi miniszter Arad és Szeged között gőzbajozást akar létesíteni. — (Nátafalu) kit a prépost-választásnál mellőztek, a rendből kilép és a kormánytól kanonoki stallumot kap Nagyváradon. — (Sebeszthakároly) Zólyomvármegye tanfelügyelőjét áthelyezték Temes megyébe tanfelügyelővé. — (Szahmárott) dr. Clayzer min. oszt. tanácsos az elhanyagolt köztisztaság helyreállítását bizta a hatóságokra s oly megbetegedést észlelt, a mely lehet ázsiai kolera is. — (Kassa város) Benedek Ferencz jászóvárosi prépostot diszponzárrá választotta meg. — (A király) a vas megyei őszi hadgyakorlatok után elsőben is fejedelmi vendégeivel Albrecht főherczeg bélyei uradalmán fog időzni, azután pedig vendégeivel a Vaskapu meglátogatására megy. Zimonyból Orsovára a fejedelmi vendégek vitorlás hajókon teszik meg az utat. — (Anszeben) oláh népgyűlés) július 9-én nem fog megtartatni; ennek oka az, hogy a n-szebeni rendőrkapitány a belügyminiszter rendeét megelőző intézkedéseiben azt a törvényt ellenére megzárta.

— Külföldi hírek. (A Német parlament) mivel a katonai javaslatok elfogadása biztosítva van, hétfőn valószínűleg felszlik. — (Dupay) miniszterelnök kijelentette, hogy Párisban a nyugalom teljesen helyreállott. A munkástörsdét, mint forradalmi fészket, bezárták. — (Belgrádban) lépéseket tett az osztrák-magyar követség arra nézve, hogy a vámtörvény 16-ik cikkét megváltoztassák; ez a kávára száz dinár, cukorra 25 dinár adót rótt száz kilogrammonként. — (Az orosz trónörökös) kedden érkezik Berlinbe és két napig marad itt; a császár az új palotában nagy ebédet ad a tisztelőire. — (A lapok) híre szerint Dupuy miniszterelnök már előkészítette a községe tanács feloszlatására vonatkozó dekretumot. — (A királyné) ősszel a Como-tó vidékén, Olaszországban és Corfuban fog tartózkodni.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelnek telvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai Intézet időjelzése a debreczeni távirat hivatalnál július 8-án: derült, meleg, száraz.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Térzene minden szerdán este 1/2 6 órakor a Nagyerdőn.

Július 9. d. e. 10 órakor az iparos ifjak önképző egyesületének közgyűlése.

Július 9. A baromfi tenyésztő egyesület közgyűlése.

kilépett a
gazdálko-

tót Agoston
rónóval kö-
második fiu
agyarrá lett
Kristóf gróf
t vette nőül.
eki Augusztá
ck Pauina)
feld Matild)
és József
, Anna, Ilona
Mária (Péchy

mán kor-
on Virgil val-
rt Erdélybe,
anulmányozza
kereske-
Szeged közt
(Nátafa-
nál mellőztek,
kanonoki stal-
szth a K á-
lójét áthelyez-
— (Szath-
nácós az el-
ását bizta a
zlett, a mely
sa város
postot diszpo-
r ály) a vas-
elsőben is
erczeg bélyei
g vendégeivel
y. Zimonyból
torlás hajókon
beni oláh
fog megtar-
zebeni rendőr-
tét megelőző
ellenére meg-

et parla-
ok elfogadása
g feloszlik. —
ette, hogy Pá-
ott. A munkás-
bezárták. —
t az osztrák-
ya vámtörvény
ez a kávára
adót rótt száz
z trónörö-
és két napig
alotában nagy
lapok) híre
r előkészítette
atására vo-
lyné) őszszel
n és Corfuban

a segéd és ke-
5 óráig tartanak.
attár a felelőknek
d. e. 9—11, d. u.
napokon d. e.

égiában, nyitva
6-ig.

a közönségnek

van vasárnapo-

időjelzése a deb-

derült, meleg,

fürdőben, min-

zenekar.

este 1/2 6 órákor a

aros ifjak önképző

egylet közgyűlése.

Július 10-től 31-ig, vizsgák a gazd. taninté-
zetben.

Július 15. A ker. ifjak önképző egyesületének
dalostélya.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **Gróf Dégenfeld József főispán jubile-**
umának előhangulata uralkodik a debreczeni
kedélyeken s a szép ünnepély előkészületei ké-
pezik a mai nap uralkodó eseményét. Szép lel-
kes ünnepély lesz, a melyet nem apaszt semmi-
ben azon körülmény, hogy csak néhány nap
előtt éltük keresztül a fiúmei vendégek fogad-
tatásának az oly fényes, változatos program-
ját. Az hogy üdvözlések érdekes részetei ugy
Hajdúvármegye mint Debreczen tisztikara pom-
pás kivételű emlék albumot ad az ünnepelt főispán-
nak, a melyben a két tisztikar fényképei vannak
összegyűjtve. A vármegye albuma nagy foliás
alaku, fehér zerge bőrbe kötve, zománczott ötvös
művi körzettel. A fedél közepén bőr dombor-
zatu magaslton Hajdúvármegye zománczott czi-
mere díszik, szögletein pedig Böszörmény, Nánás,
Szoboszló. Hadház hajdúvárosok czimerei. A
megye czimerét szabad kézi műaranyozás veszi
körül. Az album bélése sötét drapé antik moire
selyem. Az első lapon kalligrafikus rajzzal írva
a megye tisztikarának ajánlása következik. Az
albumban 28 boudoire-alaku fénykép van, az
egyeb lapokat körzet-rajz díszíti Debreczen
város tisztikarának albuma gyöngye ére-
szinü sima borju bőr, nagy negyedréte alaku.
Világos havanna színű szabadkézi bőrvéselt-
(Léderschmitt) körzettel, melyet zománczott
arany és ezüstözött díszítmény szegélyez. — A
bőrvéselt közepén alul és felül 1883—1893
évszámok. Középen van Debreczen város czi-
mere, szabadkézi bőr mozaik munka ez is. —
A fedél belseje zöld moire antik selyem. — Az
első lapon van a gróf Dégenfeld család szines
családi czimere, — a következő lapon az aján-
lás szépen megrajzolva. Az albumban 67 arc-
kép van, — polgármesteré kabinet alaku, a többi
nagy makárt. Mindkét albumot saját tervei és
rajzai szerint Dávidházy Kálmán készítette, —
mindkettő a könyvkötészet remeke. A megye
tisztikarát Gondy és Egey, a városi tisztikart
Papp Albert fényképezte le. — Az ünnepség
programja röviden összefoglalva a következő:
D. e. 10 órákor a megyei tisztikar üdvözlése a
megyeházán; 11 órákor a városi tisztikar tisz-
telgése a városbázán D. u. 1/2 2 órákor a „Bi-
kában 450 teritékű bankett, melyen egy rész-
vételi jegy ára 3 frt 50 kr.

— **Fiume-Debreczen.** Eltávozott fiúmei ven-
dégeink számtalan táviratot küldöttek Debre-
czenbe, most pedig mikor haza értek Fiuméba,
— a két város között egymást keregetező sűrű
levél vándorlás indult meg s folyik még most
is. A debreczeniek mindenféle emlékekkel: fény-
képekkel, apróságokkal speciálisokkal ked-
veskedtek fiúmei vendégeinknek; a kirándulók
most ezeket hazulról visznozzák. Nagyon sok
debreczeni megkapta már Fiumei vendégeinek
fényképét a debreczeni felejtetetlen szép na-
pok felett áradó levelek kíséretében. A népün-
nep jövedelmének hová fordítása felett a ren-
dező bizottság és a tanács még nem határo-
zott, de a közhangulatból következtve,
bizonyosnak tekinthető, hogy azt va-
lamely hazafias kulturális célra teszik le
alapítványképen Fiume javára. Illetékes helyen
sok híve van azon indítványunknak, amelyet
a fővárosi sajtó is dicsérettel említett fel, hogy
a népnep jövedelmének kamata évente olyan
szegényebb sorsu fiúmei tanulónak adassék, aki
a magyar nyelv begyakorlása végett Debreczen-
ben ohajt telteti 1—2 hónapot. A rendező bi-
zottság méltányolni akarja a fiúmei polgári ze-
nekar fáradozásait is, amelynek része van az
ünnepségek külső sikerében, s 200 vagy 300

frtot javasol a zenekarnak megszavaztatni. A
dalegylet a hangverseny 800 frt jövedelméből
500 frtot a fiúmei magyar daloskör zászlójára
ajánlott föl, 200 frtot a nőegyleti árvaháznak
szánt, 100 frtot valamely más jótékony célra
fordít.

— **A debreczeni-f. abonyi vasut igazga-**
tósága tegnap délután ülést tartott Csávo-
lszky Lajos orsz. képviselő elnöklete alatt.
Az igazgatóság az évi rendes közgyűlést jul.
26-dikára tűzte ki s megállapította az évi mér-
leget, a közgyűlés előterjesztendő jelentés szö-
vegét és javaslatokat. Első évi osztalékul az
elsőbbbségi részvények szelvényei után 2 frt 20
krt hoz indítványba a közgyűlés előtt.

— **Isteni tiszteltek.** A helybeli ev. ref.
templomokban holnap vasárnap végzik az isteni-
tiszteléseket. Mindszent Imre s. lelkész a
nagytemplomban. Nagy Gyula s. lelkész a kis-
templomban, dr. Dicsőfi József lelkész a
Kossuth-utcai templomban, K. Tóth Kálmán
lelkész az ispotályi templomban. — A szt-
anna-utcai kath. plébánián reggel 6 órákor
csendes mise, tartja Makucz Ernő, káplán,
7—9-ig misék, 9 órákor nagy mise, tartja Lék
Kornél káplán utána szent beszéd, tartja Ma-
kucz Ernő káplán, 11 órákor csendes mise,
melyet Frohner Gyula tart — D. u. 3 órákor
litánia.

— **Hirtelen halál.** Szilágyi Ferencz 65 éves
czigány zenész tegnap este lakásán a n. csapó-
utcai 518. sz. házában hirtelen összerogyott;
mire övéi odasiettek, már megvolt halva. Holt-
testét a kózkórház halottas kamrájába szállí-
tották. Halálának oka orvosi vélemény szerint
szívizélhűdés volt.

— **A telepedési szabályrendelet** leérkezett
a városi tanácstól a rendőrségekhez és utasítva
lettek a rendőr kapitányok, hogy a városi la-
kosságnak illető kötelezettjeit kényszerítsék a
a szabályrendelet betartására. Tájékoztató a
szabályrendelet intézkedéseit jónak tartjuk a
következőkben ismertetni: A telepedési jogot
csak az önálló egyének — tehát nem
családok, segédek stb. — nyerhetik meg. Azon
önállók, a kik 1883 május 1-ét megelőző idő-
óta Debreczen állandó lakosai és így 10 évi
itteni lakást és a közterhekhez járulást tudnak
igazolni, telepedés iránt kérvényezni nem köte-
lesek, hanem kötelesek azok, a kik 10 éven
belül, 4 éven belül és 2 éven belül telepedtek.
Ezek aztán itt töltött idejükben képest külön-
böző díjakat fizetnek: A telepedési kérvényben
kiűtetendő: a családtagok száma és igazolandó
hogy folyamodó a város megterhelhetése nélkül
magát és családját állandóan fenntartani képes.
A település iránti kérvény a rendőrfőkapitány-
sághoz nyújtandó be, ez vélemény kíséretében
beterjeszti a tanácshoz, a tanács aztán dönt és
a díjakat is lejjebb szállíthatja vagy elenged-
heti. Azok tehát, a kik telepedési kérvény be-
nyújtására kötelezettek érzik magukat (értve
a 10 évig belül letelepülteket), kérvényüket köte-
lesek 8 nap alatt beadni az illető ker. kapitány-
sághoz. — a melyre hivatalból különben is
fel lesznek szólítva, és a kik a felszólítás után
is 8 nap alatt ismét elmulasztják, minden to-
vábbi 8 napi mulasztásért ismételtén 25 forintig
terjedhető pénzbüntetéssel sújtatnak mindaddig,
míg települési szándékukat be nem jelentik vagy
a várost el nem hagyják.

— **Az adózók érdekében.** Az 1893/1894.
1895. évekre Debreczen városában kivetendő
III. oszt. kereseti adójavaslat kivetési lajstroma
Varga utczára vonatkozólag a városi adó-
kivető osztálynál e hó 8-tól 16-ig közszemlére
kitétetvén, annak megtekintésére annál inkább
felhívatnak az illető adózók, mivel az adókive-
tési javaslatok tárgyalása küszöbön állván, az
adókivető bizottság által a város főháza kista-
pács termében a lajstromban kitett sorrend sze-
rint e hó 17-től 22-ig fog megtartani.

— **A debreczeni kerületi betegsegélyző**
pénztár ügyeinek előmozdítását kérte Lukács
Béla ker. miniszter urtól az a küldöttség, a
mely tegnapelőtt d. u. 5 órákor tisztelgett a
miniszternél. A küldöttséget dr. Király Fe-
rencz orsz. gy. képviselő látta el ajánló levél-

lel s tagjai voltak Berger Jedd, Huber
József és Pongó Lajos. A küldöttség állami
előleget óhajtott kieszközölni a pénztár ügyeinek
rendezésére, mire a miniszter őket a városhoz
utasította s ha e lépések eredménytelennek bi-
zonyulna, akkor helyezte kilátásba a saját köz-
belépését.

— **Trachoma az árvaházban.** A debr-
czeni nőegylet árvaházában tömegesen fölé-
pett trachoma (szemcsés köthártya-lob) ragá-
lyos esetek megvizsgálása végett a belügy-
miniszterium részéről dr. Feuer
közegészségügyi felügyelő városunkba érkezett.
Erről a miniszterium még tegnap táviratilag
előre értesítette a polgármestert.

— **Agyonnyomta a vonat.** Varga János
35—37 éves családos ember, ki 3 nap óta a
magyar királyi államvasutak debreczeni indó-
házánál mint kocsitogató volt alkalmazva,
tegnap este 6—7 óra között irtózatossal halálal
mult ki. Kocsitogató közben ugyanis a még
gyakorlatlan ember olyan szerencsétlenül került
két lassan összemelő kocsit védőrugony támlap-
jai közé, hogy az irtózatossal szorítás következté-
ben csakhamar kiszorult. A lökést a mell-
kasára kapta s a mint elfehéredett arczzal,
kimeredt szemekkel kilépett a kocsik közül,
még a maga lábán ment körülbelül 25—30 lé-
pésnyire, a mikor szájából hatalmas vérsugár
ömlött ki, — hirtelen összerogyott. Nehány
másodperc alatt megszűnt éni. Holttestét be-
szállították a kózkórházba, hol már megállapí-
tották, hogy halálát az iszonyu ütéstől szármá-
zott belső elvérzés okozta. A kir. ügyészség
megindította a vizsgálatot.

— **Sétahangverseny.** A Margit fürdő ven-
dégeljében d. u. 4 órákor Czapek karmes-
ter vezetése alatt a h. 39. cs. és kir. gyalog-
ezred közreműködésével adandó sétahangverseny
programja kellő változatossággal van összeállítva
tekintettel a hazai zenészekre. A vendég-
lős jó ételekről és italokról, pontos kiszolgálásról
gondoskodik.

— **A juh-himlő.** Domokos Kálmán urtól,
a debreczeni gazd. tanintézet igazgatójától vet-
tük a következő sorokat:

A július 5-iki szám egyik újdonsága a Hor-
tobágyon fellépett juh-himlő járványról szólván,
a cikk végén ugy hangzik, hogy „ez annyival
inkább érdekes eset, mert Debreczenben most
oltják be először a juhokat himlő ellen.“ Ne-
hogy, ha valaki a vidékről elolvassa a cikket s
nagyon furcsa fogalmat legyenek a debreczeni
„hires“ állattenyésztésről és kinevesse a gaz-
dákat: legyen szives ezt kiigazítani nem
ugy, hogy igen érdekes, hanem ugy
hogy nagyon szomorú dolog, hogy Debre-
czenben még vannak olyan juhtartó gazdák is,
kik állataikat idejekorán nem oltatják be a
a himlő ellen. Mert a rendes gazdák igen is
beoltják juhaikat vagy 30 esztendő óta Debre-
czenben. E nélkül jóra való juhtenyésztőt mai
világban nem képzelünk. — Debreczenben, 1893.
július 7-én.

— **Bucusi lakoma.** Fetter Géza, va-
suti üzletvezetőségi főnök, társas életünk ked-
velt alakját, Debreczenből Aradra helyezték át.
Távozásra alkalmából az üzletvezetőségi tisztikara
ma este bucsu lakomát rendez.

Legujabb.

(Délutáni posta.)

Július 8.

Apponyi és Eötvös.

Gróf Apponyi kijelentette, hogy július 16-án
gróf Esterházy Mihály képviselő beszámolója
alkalmával Szempcen fog Eötvös Károlynak vá-
laszolni.

Vegyes hírek.

* A főherceg kiflije. László főherceg künn volt ma a 6. gy. ezreddel Rákospalotán. — Pihenés közben beszélgetésbe bocsátkozott a legénységgel s többek között a kisdobossal is, aki a banda mellett állott.

Egyszer csak azt kiáltja a karmester:

— Sie Tambourelève Bajusz!

— Nini, — mondja a főherceg, — hát te vagy a Bajusz?

— Én fenség,

— E szerint te magyar fiu vagy.

— Talpig fenség.

— No megállj, ha magyar vagy, hát kapsz tőlem valamit.

Azzal a fiatal főherceg elmegy a tábort kíséző kofához, vesz egy nagy négy krajczáros óriás kiflit és odafut vele Bajuszhoz:

— Nesze. Tudom, hogy jól esik.

Közgazdaság.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. július 7-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	—	115.75	116.25
„ vasúti beruházási kötvény 4 1/2%	—	124.50	125.50
„ koronajárdék 4%	—	94.65	95.15
„ regále váltásági kötvény 4 1/2%	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%	—	118.—	118.25
Egységes állam kötvény 4 1/2%	—	97.75	98.25
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsorsjegy	—	142.50	143.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	414.—	414.50
Osztrák hitelrészvény	—	339.—	339.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	115.50	115.75

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	128.50	129.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	12.75	13.25
Osztrák „ „	19.25	19.75
Olasz „ „	13.20	13.60
Bazilika sorsjegy	9.10	9.50
Jó-szív „	3.10	3.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	—	5.75	5.90
20 márkás arany	—	12.10	12.14
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	9.81	9.85
Sovereigns	—	12.34	12.40

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok.

Július hó 9. Hízott sertés árak:

I Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klg. fölül sulyban) 42—43 krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 42—43 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm fölül sulyban) 44.5—45 krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 44.5—45 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 klg. terjedő sulyban) 44—44.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. fölül sulyban) 42—43 krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 43—44 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 42.5—44.5 krig.

A Vedresék nagy ebédje.

— ELBESZÉLÉS. —

Irta: Vértesi Arnold.

(Folytatás.)

II.

— A következő vasárnap? No már akkor igazán nem lehet, édes Vedres ur. Ugy még inkább ezen a vasárnapon... Azaz hogy no majd máskor. Majd máskor, édes Vedres ur. Nagyon szépen köszönöm.

S oly nyájasan megveregeti a Vedres úr vállát, mintha legkisebb tudomása sem volna arról, a mit a pénzügyigazgató az imént beszélt holmi sikkasztási gyanuról, melynek elpalástolására nagy ebédek készülnek. Ő méltósága nem echauffozza magát ilyen baszontalanság miatt s teljes nagyuri közönyösséggel tekint le a gyarló világ apró embereire, akár sikkasztók, akár nem sikkasztók. Egy vállveregetés, sőt egy kézszorítás sem kerül semmibe s az ember,

ha meg akarja tartani a népszerűség nimbuszát annyi silány flezkóval kell kezét szoritani, hogy egygyel több vagy kevesebb, de mindegy. De az ebédre még sem mehet el, mert hátha csakugyan kiszül valami abból a históriából, a mit a pénzügyigazgató beszélt?

No majd máskor, édes Vedres ur, — iparkodik vigasztalni a levert embert ő méltósága.

De a nagylelkű mágnás nyájas leereszkedése nem képes megvigasztalni a szerencsétlen embert, ki nem tudja mit mondjon otthon a feleségének?

Fél haza menni s nagy kerülő utakon bolyong össze-vissza, mialatt próbálgatja összeszedni zavaros gondolatait. Mit is mondjon hát otthon a feleségének?

Mert hogy a tiszta igazsággal nem állhat elő az világos. Mit fog gondolni felőle a felesége, ha megtudja, hogy a főispán, a ki mindenikhez elment, hozzájok meg nem ment el ebédre? Miért? Mit feleljen, ha majd faggatja az asszony, hogy miért! Szörnyű módon resteli a dolgot s lesütött fejével kullog, mintha bujni akarna az emberek elől.

— Mi lelte ezt a Vedrest? — kérdezik a kik látták így bujkálni távoleső utcákon.

Hire fut a városban és az emberek találgatják.

Eleinte csak annyit mond egyik-másik: „Különös... igazán különös.” De mivé fog nőni az az elejtett szó, míg ajkáról ajkra tovább gördül mint az a maréknyi hó, mely lecsuszik a hegytetőről s gördületében óriási lavinává nő és embereket, házakat eltemet.

III.

Nem állítom, hogy Vedres József harmincz éves házasságában nem fordult elő idáig oly eset, a mikor nem mondott igazat. A legártatlanabb férfin is megeshetik hogy véha egy kis föllentéssel segít magán. Mert ugyan például, micsoda gyöngédtelen, durva és minden emberi érzésből kivetkőzött férj volna az, a ki megmondaná az igazat, mikor a sórházban eltöltötte az időt, míg szerető felesége már másfél óra óta várja otthon az ebéddel? Vagy kimondta már meg valaha, hogy egy csinos szobaleánynak a vendégfogadóban egy forint borravalót adott, mikor ötven krajczár is elég lett volna?

A fődolog az, hogy az embert rajta ne kapják a hazugságon. De szegény Vedres József még eddig rendesen rajta vesztett a legártatlanabb föllentésen is. A jó, becsületes ember semmikép sem értett ennek a művészetnek a gyakorlatához, melyhez csak vegezségekben szokott folyamodni, kellő szakavatottság és megfelelő bátorság nélkül, úgy hogy nyomban le lehetett olvasni megzavarodott arcáról, hogy nem mond igazat.

Nagy aggodalom és lelkiismeret fordulást közt került hát haza Vedres József, hogy beszámoljon a feleségének.

— Elvégezted? — kérdezte a asszony.

— El, — viszonzá szeméit l-sütve Vedres ur, miközben érezte, hogy arca egészen lángba borul.

De az asszonynak most annyi volt a dolga, hogy nem ért rá tovább kérdezősködni, a mikor bizonyára kiszült volna az igazság. Észre sem vette férje piruló arcát, sem hangjának halk, bizonytalan rezgését. Annyi mindentélére kellett a szegény asszonynak gondolni, hogy azt sem tudta, hol a feje. Mihez kezdjen előbb? Majd ehhez majd ahhoz kapkodott, czukrotört mandulát hámozott, megtapogatta a kappanokat, hogy elég husosak lesznek-e, késeket, villákat, kanalakat tisztogatott, butorokat hurezolt egyik szobából a másikba s estére minden nap oly fáradt lett, hogy csak úgy leroskad.

Ezt így nem győzhette tovább egymaga azzal az ostoba szolgálóval, a ki nem tud a ki segíteni s a ki úgy megzavarodott, mióta ez a nagy előkészület folyik a háznál, hogy a subiczkos kefért a tejfőlös bögrébe dugja s a mákot összekeveri a paprikával. Világos, hogy szakácsnét kell fogadni, másképp soha el nem készülnek. De a takarékos asszony, a ki egész életén át beérte egy falusi mosogató szolgálóval, nagyon nehezen bírta magát rá szenni erre a rémitő kiadásra.

(Folyt. köv.)

Szótalány.

— Oláh Györgytől —

Csak néha élek én;
Lelkesitem a csüggedőt,
S öntök beléje új erőt
A gyászos harez terén.
Igen rövid nevem:
Betűm csak öt van összesen,
S a mit nem hinnél el te sem
H a t szót kell rejtennem.
Végy el csak két betűt:
Ezt tenni gyermek szokta bár,
Fordítva: költő, pap, tanár
S mindenki — mindenütt.
Végy két betűt megint:
Jószivű önként végzi el,
Akkor nem gondol senkivel:
Ám egyre föltekint.
A vég-öt most ragaszd
E párhoz; ezt ízetni kell,
Ha kéri, nincs credit, hitel,
S egyenlő ur, paraszt.
Fordítsd meg csak hamar;
Költői műfaj jön ki, nézd!
A mely zeng költőt és vitézt
A nyelv bűbájival.
A végbetűt hiszen
Ugy is tudod te már, igaz?
Minek mondjam, hogy régi az?
Ugy is tudod — hiszen.

(Megfejtését a megfejtők neveivel együtt a jövő szombaton közöljük.)

Utolsó talányunk megfejtését helyesen beküldötték: B. M. (B u d a p e s t). Feketéné, Párdányi Imre, T. Ellinger Itona (N a g y - K á r o l y), Brett János (T ü b i n g a), Harsányi Béla, Hönsch Sámuel (M a t e ó c z), Tóth Samu.

Kiadó és lapfőnököse:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Nyilttér.

Valódi

angol gépszijakat,
tömlőt,
csepüt és kendert ajánl
LUSZTIG MÓR
bőr gyári-raktára
Dr. Tihanyi-ház.
Hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző ezennél közbirre teszem, hogy a debreczeni közraktárnál beraktározott (19) tizenkilencz hordó (120) egyszázhusz hektoliter asz talbor, — a folyó évi július hó 10-ik napjának délelőtti 9 órájkor a közraktári helyiségben megkezdendő árverésen — készpénzfizetés mellett — eladatni fog.

Mire a venni színdékozők ezennel meghivatnak.

Kelt Debreczenben, 1893. évi július hó 5-ik napján.

Nánássy László

kir. közjegyző.

A legrégebb és elősmert legkedveltebb savanyuvize Magyarországnak a

Szulini

Korona-forrás

a legújabb idő óta ujdívatu szép erős üvegekben töltetik és küldetik szét.

Borral és gyümölcsnedűvel vegyítve — a legmesszebb terjedő kedveltségnek örvend, a mely nemcsak a legjobb üdítő italnak van elősmerve, hanem mint kitűnő gyógyviz idült gyomor-katarrhus stb.-nél legjobban ajánlható. **kolera járványoknál a szuliniviz legbiztosabb óvó és gyógyszernek bizonyult.**

Főraktár:

Szabó Zsigmond-nál

Debreczenben

Kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

építéshez való legfinomabb trachit követ és betonozáshoz szükséges homokos **FOLYAM-KAVICS**

bármely állomásra szállítva, nálam folyton a legolcsóbb áron kapható. Becses megrendeléseket szívesen teljesítek

FISMAN SÁMUEL
Ungvár.

Valódi

ORVOSI MALAGA-SECT

a klosterneburgi cs. és k. borpróba állomás vegyelmezése szerint

igen jó, valódi malaga, mint kiváló erősítő szer gyengékedőknek betegeknek, lábadozóknak, gyermekeknek stb. Vérszegénység és gyomorgyengeségek ellen kiváló hatású 1/1 és 1/2 eredeti üvegekben.

VINADOR

BÉCS. HAMBURG

Spanyol bormagykereskedés törvényileg bejelentett védjegye alatt.

Továbbá legfinomabb külföldi borok eredeti üvegek és árakban.

DEBRECZENBEN: Katz Lajos borkereskedésében, Varga Lajos fűszerüzletében, Fehér Herman az Arany Bikában, Alter Sándor Corso kávéházban, Lendblauer Kálmán Angol királynénál és Weichinger Károly Hungáriában.

A „Vinador” jegye, valamint a törvényileg bejelentett védjegyre ügyelendő, mert csak akkor vállaltatik valódiságáért és jószágáért teljes jótállás.

A világ első sörbélyege.

Valódi pilseni sör,

Eredeti

müncheni sör-malátát

küld üvegekben a cs. és k. eng. sör nagykereskedés

Strassnický B.

WIEN Oberdöbling.

Alólírott helyben
Vár utca 358. sz. a.

nyitottam, a hol úgy fizetéses, mint szinten tanuló leányokat is elvállalok.

Egyszersmint a n. é. közönség szíves pártfogásáért is esedezem.

Tisztelettel

Perczel M. Luiza.

Egyedüli és segély

elvesztett vagy elgyengült férfiernél (Impotenzia) az új cs. és kir. **szabadalmazott készülékkel.** Észre nem vehető külsőleges, jóállás mellett ártalmatlan, kellemes az ingerlést kizáró gyógymód. Hirnevés tanárok elismerő okiratai és legmelegebb orvosi ajánlatok.

Teljesen felgyógyultak hálaíratainak ezrei érdek nélkül ajánlják használatát. Postai szétküldés és csomagolás titoktartó. Tartalom és szállító ki nem vehető.

Dr. Carl Altmann

Wien, VII. Mariahilferstrasse Nr. 70.

Rópiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

KALODONT (A fogak szépsége) elősmert nélkülözhetlen fogtisztító szer

Óvakkodjunk a csomagolásban hasonló értékűtől.

utánzatoktól.

Legjobb óvszer ragályok ellen.

Elismerések a legmagasabb körökben minden egyes darab mellé tétetnek.

KALODONT mint jó aromájú üdítő a utazás közben igen élvezszerű.

KALODONT a bel- és külföldön legjobb sikerrel van bevezetve.

KALODONT Könnyed csomagolása, tisztasága használata közben és olcsósága miatt az udvarnál mint az arisztokratianál mint szintén a polgár házáknál is található.

KALODONT Kapható minden gyógyszerertárban, illatszertárban stb.

KALODONT Ára 35 kr.

„Egy négyes pony fogat, a lovak kitűnően bejuckolva uj koci és uj szerszámmal

400 forintért

azonnal eladó Klobusitzky Gézánál Monostor-Pályiban.

2 arany 13 ezüst, érem.

9 dísz- és elismerő okmány

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor lovak, szarvasmarha és juhok számára

40 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánytól, rossz emésztéstől, valamint teheneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

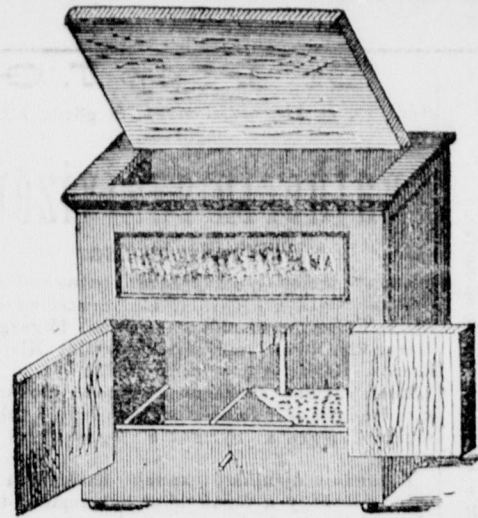
Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 kr.

Kaph. minden gyógyszerertárban és drogistánál.

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni s a vételnél határozottan kifejezni:

Kwizda-féle korneuburgi marha-táppor.

Főletét: **Kwizda Ferencz János** osztrák cs. és kir. és román kir. udvari szállító kerületi gyógyszerertára **Korneuburgbn, Bécs mellett.** II/c.

Szabadalmazott

étel és palaczkhűtő jég szekrényeket, szóda viz készülékeket, minden nagyságban,

Berndorfi chinaezüst és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

Debreczenben, Piacz-utca 1900.

Arjegyekkel kívánatra bérmentve szolgálok

Horgony-Pain-Expeller

Ezen régi jónak bizonyult be-dürzsölés, csusz, köszvény hátfájdalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve és kitűnő hatása által

a legjobb

házi szer hirnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerertárban kapható 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házi szer.

4957. 1893. tkv.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Szepessy Gusztáv önkéntes árverési ügyében 1893. évi május hónap 5-én birói árverésen eladott a debreczeni pusztá Nagy-Cseréi 28. számú tjkvben A + 1. 2. 3. hrsz. alatt, a Debreczen pusztá Halápi 38. számú tjkvben A + 829, 832, 830, 831, hrsz. alatt felvett ingatlanokra Hermann A. és Zs. budapesti cég utóajánlata folytán 1893. július hó 14. napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság árverési termében megtartandó birói árverésen el fog adatni.

Kikiáltási ár a már kötelezőleg meg ajánlott 440 frt illetve 330 frt, melynek 10%-ka a venni szándékozók által készpénzben vagy óvadékképes papirokban az árverésen a kiküldött kezéhez leteendő.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése után három egyenlő részletben, és pedig az első 30, a második 60, a harmadik részlet 90 nap alatt fizetendő az árverés napjától folyó 6% kamatokkal, a bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Az árverési egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a telekkönyvi hatóságnál, valamint Debreczen város kapitányi hivatalánál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a kir. törvényszék tlkvi hatóságnál 1893. május hó 25-ik napján.

Nagy Károly,
királyi tvszki bíró

8
Legújabbban Bécsben és cs. kir. egyetemes korodában professzor Dr. Popp és cs. kir. udvari fogorvos. A dr. Popp-féle gyógyszerek által hozottak használatba: a jónak kitűnőnek elismerve.

Dr. Popp J. G.

Bécsi cs. és kir. osztr. magy. és görög kir. udv. fogorvos.

Anatherin szájvizének

különös hatása.

Elismerve Janel Gyula gyakorló orvos tudor által. Rendeltetik a bécsi cs. kir. orvosi egyetemen OPOLTZER orvos-tudor, egyetemi főigazgató és csász. kir. udvari tanácsos, valamint Kletzinsky Brantz, Heller stb. orvosok által.

Ezen szájvíz általában a fogak tisztántartására szolgál és f-olvasztja vegyszeti tulajdon segítségével fogva a nyálkát a fogakon és azok között.

Különösen ajánlható annak használata ebéd után, minthogy a fogak közt hátramaradott részecskék elrohadásuk folytán a fogak anyagát eit veszélyeztetik és kellemetlen szájbűzt okoznak.

Még azon esetekben is, hol már fogköképzés létezik, igen nagy előnnyel használható, mert megkeményedését akadályozza. Ha a fognak csak legesekélyebb része le van törve, úgy az egész fog rothadásba megy át és a többi egészséges fogakat is elrontja.

A fogaknak természetes szép színöket visszaadja, miután minden idegen részeket vegyszeti-
leg felemészt és eltávolít.

Igen hasznosnak bizonyul mesterséges fogak tisztántartásánál. Megőrzi azok eredeti színét és fényét, meggátolja a fogkő képződést és eltávolít minden kellemetlen bűzt.

Megszünteti nemcsak a fájdalmakat, melyek üres és romlott fogaktól erednek, hanem a baj elhárítását is gátolja.

Jónak bizonyult továbbá az Anatherin-szájvíz a fogíny rothadásánál; mint biztos enyhítőszer fájdalomkínál, melyek üres fogaktól és kőszvénybajoktól erednek.

Ezen szájvíz minden fogfájdalmat könnyen biztosan és minden utóbbi előidézése nélkül leg-
rövidebb idő alatt enyhít.

Különösen nagyra becsülendő az Anatherin-szájvíz a lehelet tisztántartásánál, valamint a már létező bűzös lehelet eltávolításánál, mihez a gyar-
kori szájmosás elégséges.

Nem ajánlható eléggé elgyengült fogínyűli Ha az Anatherin-szájvíz csak négy hétig használattik a rendelet szerint, a beteg fogíny sápadtsága el-
mulik és az ismét rózsaszínűvé válik.

Ep oly ha znosnak bizonyult ezen szájvíz ingadozó fogaknál, mely bajban görvöllyes szoktak szenvedni, valamint akkor, ha előhaladt kor folytán a fogíny fogyni kezd.

Biztos szer továbbá az Anatherin-szájvíz könnyen vérző fogínyűli. Ennek oka foggyökerek gyengesége. Ily esetben kemény fogkefe szükség-
ges, mert ez a fogínyt eleveníti, miáltal az új tevékenységre képessé tétetik.

Nagy palack 1 f. t 40, 1 közep 1 f. t 1, 1 kicsi 50 kr.

Nővényl fogpora rövid használat után a fo-
gát vakító fehéreké teszi anélkül, hogy ár-
talmára volna. Ára dobozonként 68 kr.

Anatherin fogpastája üvegszelencékben
70 krral, jónak bizonyult fogtisztító szer.

Illatos fogpasztája. Rövid használat után
vakító fehér fogak [természetes és műfogak] ápó-
lására és a fogfájás megszüntetésére, darabja
35 kr.

Fog-ólama igen gyakorlati és a legbiztosabb
szer a lyukas fogaknak önölmozására. Ára dobo-
zonként 1 f. t.

Popp orvosi növényzappan
kifűnő pipere szer a sömör, kütég, a májfolt és
ezeplő ellen, a tiszta üde arczbőr előmozdítása
és fentartására, az atka, pürsenés, tisztítlan arc-
bőr, kelések ellen.

Kapható **Debreczenben**: Rotschnek W. F. Mura
közé K., Mihailovits L., Tamássy K., Örvényi Vecsey V.
Balázs, Tóth Béla, Szilágyi F. M. gyógyszerészeknél
Csanak József, Szentkirályi Tivadár, Weisz S. Schwarz
B. Gerébi Fülöp kereskedésében. H a d h á z Farkas
gyógyszer., H. B ő s z ő r m á n y : Ray L. gyógyszer.,
S z o b o s z l ó : Szabados I. gyógyszer., Di ó s z e g :
Vadaj gy., S z a t h m á r : dr. Lengyel M. gy., Bossin
S. Literati A. gy., N. K á l l ó : Urszinyi K. gy., T i -
s z a - L ő k : Rab P. gy., M u n k á c s : Tráler gy.,
S i n y é r - V á r a l j a : Gerber É. gy., N á n á s : K o -
v á c s gy., K a r c z a g : Báthory gy., D e r e c s k e :
Belitzauy gy., B. U j f a l u : Tamássy G. gy. N a g y -
v á r a d : Nyiri G. R a c s e k F. Ember I. gy., J a n k y A n -
t a l, H u z e l l a A. uraknál, N. K á r o l y J e l i n e k, F ü l e k y
O., gy., N y i r e g y h á z a : Szopka A. Lederer O.
gy., N. B á n y a : H a n z u l o v i t s gy., S o m l y ó : Ruszka
l g. és társa. T o k a j : Reiner D. gy. B. U j v á r o s :
T a a f f e r, K., M a d a r a s : Jung K. gy., C s á t h : Szé-
k e l y A. gy. S. A. U j h e l y : Reichard testvérek és
Deutsch János Ruday A. gyógyszerészeknél, valamint
minden nagyobb illatszertárban, gyógytárban, drugois-
tánál és finomabb üzletben és Bécsben a készítőnél
L o n g e r g a s s e 2.

Van szeplője?

Óhajt-e Ön gyöngéd, fehér, bársonypuha
arczszint? akkor használja a

Bergmann liliomtej-zsappant

(két bányász védjeggyel).

Bergmann & Comp Drezdából: á db 45 kr.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, BODENBACH A. D. ELBE

Ezen véd-

jegygyel

csász. kir. osztr.

magy. kir. szab.

36089. szám.

48274. szám.

Író-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete
Legf. könnyűtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta) korom-
Világposta-tenta) fekete

Legjobb folyó tinta a könyvvezetéshez ;
határtalan tartósság okmányok számára
Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló tenták:

Anthracen-másoló)
Alizarin író és másoló)
Encre violette noire communicative)
Violette kettős-másoló)
Fekete világposta másoló)
Non plus ultra-másoló 4-6 másolatot ad.

Kitűnően másolódnak ; egyszersmind könyvelésre
is ajánlatosak.

Egyetlen tenták keresk. levelezésre,
melyekről hónapok mulva tiszta má-
solatok készíthetők.

Fontos bankoknak, biztosítóintéze-
teknek és tengerentúli levelezésre.

Színes tenták, autográfia-tenták, hektograph tenták, folyékony-tus mérnökök-
nek és rajzolókknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló fes-
ték, legszebb írógép festékek ; fehérmű jegyzés festék, folyékony enyv-
és gummi, halenyv, fényenyv, Eau de Labarraque tinta foltok eltávolítására
papírról és fehérműről.

Pecsviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerkereskedésben kaphatók.

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijaoskákat

angol módszer szerint teljesen kiesereze
es legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, szinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztosítunk, fel-
kérjük a t. gyáros és iparüző urakat, szükséglet esetén megbízásuk-
kal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

Mégrendeléseknél kérjük a vastagságot és szélességet milliméterekben megnevezni.

Iroda és raktár: Belvárosi, Kolostor-
utca 35. sz. a.

ROTH IGNÁCZ

engedélyezett szesz és bor nagykereskedő DEBRECZENBEN
Miklós utca 1909. sz. alatt (Horváth-féle ház.)

Ajánlja legjobb minőségű nyers és finomított

szeszt, életpálinkát,

finom valódi szilágysági

szilvóriumot.

Diószegi balatonvidéki közönséges bakar és egi veres valódi

természetes borait,

csakis nagybani vétel mellett — és pedig szesz italok legalább is 100
liter, borok legalább 50 literenként a legjutányosabb árakban és leg-
szolidabb kiszolgálás mellett.

Minden italmérési adómentes.